

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. Jacek Bajak
Protokolant:	stażysta Aneta Wesółkowska

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2011 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa D. P.

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...)

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powódki kosztami postępowania.

UZASADNIENIE

Pozwem z 6 września 2011 r. D. P.wniosła o zasądzenie od Skarbu Państwa - Wojewody (...)kwoty 2 360 580 zł odszkodowania odpowiadającego wartości lokali mieszkalnych nr (...)oraz lokali użytkowych (...)i (...)położonych w budynku przy ul. (...)w W.. Powódka wskazała, iż grunt zabudowany kamienicą przy ul. (...)w W.przeszedł z dniem 21 listopada 1945 r. na własność miasta W.a następnie z dniem 13 kwietnia 1950 r. na własność Skarbu Państwa. Wcześniej nieruchomość należała do M. G. (1)vel G., który w 1949 r. wniósł o przyznanie własności czasowej nieruchomości. Powódka wskazała, że decyzje odmawiające przyznania własności czasowej zostały uznane za nieważne decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego z 12 grudnia 2001 r. Decyzją z 17 stycznia 2008 r. Prezydent m. W.ustanowił na rzecz spadkobierczyń przedwojennego właściciela wieczyste użytkowanie udziału, odmawiając pozytywnego rozstrzygnięcia w części dotyczącej udziałów związanych ze sprzedanymi lokalami (...),(...),(...)i (...) oraz lokalami użytkowymi (...)i (...). Odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa powódka wiązała z obniżeniem wartości nieruchomości, będącym skutkiem sprzedaży ww lokali. Podstaw tej odpowiedzialności upatrywała w art. 160 k.p.a.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości podnosząc zarzut przedawnienia. Pozwany wskazał na niewyczerpanie postępowania w sprawie przyznania nieruchomości zamiennej, niewykazanie stwierdzenia niezgodności z prawem decyzji Wojewody (...) nr (...) z 4 czerwca 1991 r. w części dotyczącej lokali sprzedanych, kwestionując jednocześnie wysokość szkody /k. 70 odpowiedź na pozew/. Uzupełniająco pozwany wskazał, że wskazana jako podstawa żądania decyzja SKO z 12 grudnia 2001 r. nie jest decyzją nadzorczą, lecz wydaną przez organ odwoławczy, który nie może stwierdzić nieważności decyzji, co skutkuje zdaniem pozwanego przyjęciem, iż powódka nie wykazała ani zaistnienia zdarzenia szkodzącego, ani szkody, która pozostawałaby w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodo twórczym /k. 91/.

Powódka wskazała, iż podniesienie zarzutu przedawnienia stanowi nadużycie prawa.

Sąd ustalił, że decyzją z 5 maja 1950 r. Prezydent m.W. odmówił dotychczasowemu właścicielowi M. G. (1) vel G. prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości (...) przy ul. (...) i jednocześnie stwierdził, że wszystkie budynki znajdujące się na gruncie przeszły na własność gminy m.W..

Decyzją z 12 grudnia 2001 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. po rozpoznaniu odwołania M. G. (1) od orzeczenia Prezydenta m.W. z 5 maja 1950 r., która odmówiono dotychczasowemu właścicielowi prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości (...) położonej przy ul. (...) orzekło na zasadzie art. 138 § 2 k.p.c. zaskarżoną decyzję uchylić w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania przez organ pierwszej instancji /k. 10/.

Spadek po M. G. (1) nabyły córki D. P. i I. G. po 1/2/ części spadku każda z nich /k. 80/.

Decyzją z 17 stycznia 2008 r. Prezydent m.W. po rozpatrzeniu wniosku z 11 lutego 1949 r. złożonego przez M. G. (1) vel G., o ustanowienie prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości położonego przy ul. (...) w W. ustanowił na 99 lat prawo użytkowania wieczystego do udziału wynoszącego 0,3065 części w gruncie zabudowanym budynkiem mieszkalnym, oznaczonym w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna nr (...) z obrębu (...) o powierzchni 124 m² położonego przy ul. (...) rzecz D. P. w 0,15327 części i I. G. w 0,15327 części oraz ustanowił na 99 lat prawo użytkowania wieczystego do niezabudowanego gruntu, oznaczonego w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna nr (...) z obrębu (...) o powierzchni 123 m² położonego przy ul. (...) na rzecz D. P. w 1/2 części i I. G. w 1/2 części. W decyzji jednocześnie odmówiono ustanowienia użytkowania wieczystego na rzecz ww osób co do gruntu zabudowanego budynkiem mieszkalnym, oznaczonym w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna nr (...) z obrębu (...) o powierzchni 124 m² położonego przy ul. (...) do udziału wynoszącego 0,6935 oddanego w użytkowanie wieczyste właścicielom lokali mieszkalnych nr (...), (...), (...), (...) oraz właścicielowi lokali użytkowych nr (...) i (...) znajdujących się w budynku mieszkalnym położonym na gruncie. W zakresie decyzji odmawiającej ustanowienia prawa wskazano, że trwałe rozdysponowanie części gruntu poprzez oddanie w użytkowanie wieczyste na rzecz osób trzecich i zawarcie umów notarialnych, spowodowało nieodwracalne skutki prawne, co w konsekwencji uniemożliwia ustanowienie prawa użytkowania wieczystego na rzecz dawnego właściciela hipotecznego, a organ administracyjny nie jest właściwy do zmiany powstałych stosunków cywilno-prawnych, jakimi są umowy oddania gruntu w użytkowanie wieczyste i wpisy jawne w księgach wieczystych. Wydający decyzję wskazał, że zaistniały w tym przypadku skutki prawne, których cofnięcie lub odwrócenie jest prawnie niedostępne /k. 13-19/. Decyzją z 27 października 2009 r. Prezydent m.W. za zgodą stron zmienił nieznacznie decyzję z 17 stycznia 2008 r. w zakresie wielkości udziałów /k. 20/. Decyzją z 2 kwietnia 2009 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji stwierdził nieważność decyzji Wojewody (...) nr (...) z 4 czerwca 1991 r. stwierdzającej nabycie przez Gminę (...) P. z mocy prawa w dniu 27 maja 1990 r. nieodpłatnie własności nieruchomości położonej przy ul. (...) w części dotyczącej niesprzedanej części budynku mieszkalnego /k. 21/. I. G. należący do niej udział w prawie użytkowania wieczystego gruntu i udział w prawie własności budynku oraz udział w prawie do odszkodowania z tytułu sprzedaży lokali oraz utraty prawa do ustanowienia użytkowania wieczystego darowała w dniu 24 czerwca 2010 r. swojej siostrze D. P. /k. 25/.

Pismem z 31 października 2011 r. miasto W. poinformowało powódkę, iż nie ofiaruje jej gruntu zamiennego o którym mowa w art. 7 ust. 4 dekretu z 26 października 1945 r. /k. 85/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dokumenty oraz opinię biegłego. Powołane dowody nie budziły wątpliwości stron ani Sądu.

Sąd zważył, co następuje: powództwo podlegało oddaleniu. Rację miał pozwany, iż w świetle powołanego przez powódkę jako podstawa żądania art. 160 k.p.c. nie doszło do wykazania przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych ustaw /Dz. U. Nr 162, poz. 1692/ wprowadzającej nowe regulacje dotyczące odpowiedzialności za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem władzy publicznej, zmiany nią wprowadzone nie mają zastosowania do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed wejściem w życie ustawy. Jak wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale

pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 31 marca 2011 roku /III CZP 112/10, nie publ./ do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej ostateczną decyzją administracyjną wydaną przed dniem 1 września 2004 roku, której nieważność lub wydanie z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. stwierdzono zarówno przed, jak i po tym dniu, ma zastosowanie art. 160 § 1, 2, 3 i 6 k.p.a. Jeżeli ostateczna wadliwa decyzja administracyjna została wydana przed dniem wejścia w życie Konstytucji, odszkodowanie przysługujące na podstawie art. 160 § 1 k.p.a. nie obejmuje korzyści utraconych wskutek jej wydania, choćby ich utrata nastąpiła po wejściu w życie Konstytucji. W myśl art. 160 § 2 k.p.a. do odszkodowania stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. W związku z powyższym rzeczą powodów było wykazanie bezpośredniego, normalnego związku przyczynowego pomiędzy powstałą szkodą a wydaną decyzją administracyjną, dotkniętą wadą. Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, stwierdzenie, że decyzja administracyjna została wydana z rażącym naruszeniem prawa przesądza o bezprawności i winie funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonych mu czynności. Jednakże w sprawie niniejszej strona powodowa nie wykazała się stwierdzeniem wydania decyzji z rażącym naruszeniem prawa ani nieważnością decyzji. Złożona do akt sprawy decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego nie jest decyzją nadzorczą, z której wynika odpowiedzialność odszkodowawcza. Decyzja z 12 grudnia 2001 r. jest decyzją uchylającą zaskarżoną decyzję i przekazującą sprawę do ponownego rozpoznania w całości. Nie zawiera stwierdzenia wydania zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa ani jej nieważności. Stąd powództwo oparte o art. 160 k.p.c. podlegało oddaleniu w całości.

Sąd wziął również pod uwagę, w ramach wskazanej podstawy w pozwie faktycznej i prawnej, że powódka wywodziła roszczenie odszkodowawcze również z faktu sprzedania części lokali i oddania części gruntu w użytkowanie wieczyste (powódka w piśmie z 7 listopada 2011 r. jako zdarzenie szkodzące określiła decyzję z 5 maja 1950 r.). Jednakże to roszczenie nie mogło być uwzględnione z uwagi na podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia. O fakcie sprzedaży lokali mieszkalnych i użytkowych, jak i o podmiocie odpowiedzialnym z tego tytułu strona powodowa dowiedziała się najpóźniej w dacie wydania decyzji administracyjnej ustanawiającej użytkowanie wieczyste, z której uzasadnienia wynika, iż częściowa odmowa uwzględnienia wniosku dekretowego jest konsekwencją sprzedaży lokali nr (...),(...),(...),(...). Decyzja ta została wydana w dniu 17 stycznia 2008 r. /k. 13/. Powódka w piśmie z 7 listopada 2011 r. przyznała, iż do daty wydania tej decyzji nie знаła rozmiarów szkody /k. 83/. Zatem od tej daty biegnie trzyletni termin przedawnienia. Pozew został wniesiony 6 września 2011 r., co również przemawiało za oddaleniem żądania pozwu w całości. Powódka nie wskazała na jakiegokolwiek okoliczności uzasadniające twierdzenie, iż podniesienie zarzutu przedawnienia stanowi nadużycie prawa.

Z tych względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. z uwagi na szczególny charakter sprawy oraz ciężką sytuację materialną powódki ujawnioną w jej oświadczeniu o stanie majątkowym złożonym przy wniosku o zwolnienie od opłaty od pozwu.